

YUCOM

Komitet pravnik
za ljudska prava

Adresa:
Kneza Miloša 4
11103 Beograd
PAK 106915
Srbija

Telefon:
011/3344235
Fax:
011/3344425

e-mail:
office@yucom.org.rs

web:
www.yucom.org.rs

Narodnoj skupštini Republike Srbije
Predsednici Narodne skupštine, Maji Gojković i
Predsedavajućem 14. sednicom Narodne skupštine, Vladimiru Marinkoviću

OTVORENO PISMO NARODNOJ SKUPŠTINI REPUBLIKE SRBIJE Sprečite govor mržnje i zloupotrebu prava iz Poslovnika Narodne skupštine!

Poštovana gospođo Gojković,

Obraćamo se Vama, kao predsednici Narodne skupštine Republike Srbije, ali i gospodinu Vladimiru Marinkoviću, koji je predsedavao Četrnaestim vanrednim zasedanjem Narodne skupštine, 16. jula 2019. godine, sa namerom da ukažemo na ozbiljne zloupotrebe prava narodnih poslanika jasno propisanih *Poslovníkom Narodne skupštine* i kršenje *Ustava i zakona Republike Srbije*.

Naime, na četrnaestom vanrednom zasedanju Narodne skupštine Republike Srbije, narodni poslanik Vojislav Šešelj dobio je reč na početku zasedanja po članu 287. *Poslovnika Narodne skupštine*. U svom izlaganju, Vojislav Šešelj je tražio izmene *Krivičnog zakonika Republike Srbije*, pritom grubo vređajući i omalovažavajući novinarku dnevnog lista Danas, Snežanu Čongradin, aktivistkinje Stašu Zajović i pokojnu Biljanu Kovačević Vučo, kao i organizacije civilnog društva Inicijativa mladih za ljudska prava i Žene u crnom.

Kako se u konkretnom slučaju obraćanja Vojislava Šešelja **nije radilo o traženju obaveštenja i objašnjenja iz člana 287. *Poslovnika Narodne skupštine***, već je govornica Narodne skupštine Srbije grubo zloupotrebljena da bi se širio govor mržnje i vređala lica koja se zalažu za poštovanje vladavine prava i međunarodnih obaveza koje je Srbija na sebe preuzela, u konkretnom slučaju je očigledno da se radi o zloupotrebi prava propisanih *Poslovníkom Narodne skupštine*.

Član 107. *Poslovnika Narodne skupštine* propisuje i da je **govornik dužan da poštuje dostojanstvo Narodne skupštine**. Narodni poslanik, Vojislav Šešelj, koji bi trebalo da bude jedan od nosilaca ugleda Narodne skupštine, **svojim izlaganjem diskreditovao je i vređao novinarku i braniteljke ljudskih prava i širio govor mržnje**, kao oblik diskriminacije izričito zabranjen *Ustavom Republike Srbije* i

Zakonom o zabrani diskriminacije. Ovo nije prvi put da svojim govorom Šešelj podstiče diskriminaciju, mržnju ili nasilje protiv lica ili grupe lica, uznemiravajući i vređajući dostojanstvo ovih lica, čime se stvara atmosfera linča u društvu, ali i narušava sloboda izražavanja i sloboda udruživanja. Ovakve izjave ne samo da narušavaju ugled Narodne skupštine, nego se njima otvoreno krše Ustav i Zakon.

Podsećamo i da je u skladu sa članom 109. *Poslovnika Narodne skupštine*, narodni poslanik, Vojislav Šešelj, morao biti **sankcionisan zbog upotrebe uvredljivih izraza, ali i zloupotrebe *Poslovnika***, budući da u svom izlaganju nije tražio objašnjenje ili obaveštenje od predsednika Narodne skupštine, niti bilo kog drugog organa, već je iskoristio govornicu narodne skupštine za širenje govora mržnje. Ukoliko ovakva vrsta govora ne bude adekvatno sankcionisana u budućnosti, Narodna skupština će javnosti pokazati da stoji iza reči Vojislava Šešelja i odobrava govor mržnje za skupštinskom govornicom.

U najnovijem *Izveštaju Evropske komisije* konstatovao je da **vlasti u Srbiji moraju reagovati brzo i javno osuditi svaki govor mržnje i pretnje usmerene protiv novinara kako bi se osigurala sloboda izražavanja u Srbiji.** Izveštaj takođe navodi da je neophodno uložiti napore da bi se postigla saradnja između civilnog društva i državnih organa, jer **nevladine organizacije igraju ključnu ulogu u podizanju svesti o građanskim i političkim pravima u klimi koja nije otvorena za kritiku** sa negativnim izjavama koje su dali vladini zvaničnici i odjeknuli od strane medija o civilnom društvu u celini. Tolerisanje ovakvih istupa u Narodnoj skupštini usmerenih protiv novinara i organizacija civilnog društva ne može doprineti procesu pridruživanja Srbije Evropskoj uniji.

Potrebno je istaći i da Srbiju obavezuje i *Deklaracija o pravima i odgovornostima pojedinaca/ki, grupa i društvenih organa u unapređivanju i zaštiti univerzalno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda* kojom se garantuje pravo pojedincima i organizacijama na zaštitu države u ovakvim slučajevima, i da bi **njeni zvaničnici trebalo da kreiraju pogodno okruženje za branitelje i braniteljke ljudskih prava.**

Dodatno napominjemo i da je trenutna situacija mogla biti sprečena da je ranije postupljeno u skladu sa stavom 3 člana 88. *Zakona o narodnim poslanicima* kojim je propisano da poslaniku mandat pre isteka vremena na koje je izabran prestaje u slučaju da je pravosnažnom sudskom odlukom osuđen na kaznu zatvora bezuslovno u trajanju od najmanje šest meseci. Vojislav Šešelj osuđen je od strane Mehanizma za međunarodne krivične sudove na kaznu od deset godina zatvora za podsticanje progona, deportacije i prisilno premeštanje civila 1992. godine, što je stvorilo uslove za primenu pomenutog člana po izricanju pravosnažne presude.

Očekujemo da, u skladu sa svojim nadležnostima, učestvujete u održavanju reda na sednicama Narodne skupštine i sprečite svako grubo kršenje Poslovnika, te opomenete i sankcionišete svaki vid govora mržnje, budući da se time stvara atmosfera linča i netrpeljivosti u društvu i ozbiljno narušava već ugrožen ugled Narodne skupštine Srbije.

U Beogradu,
17. jula 2019. godine

KOMITET PRAVNIKA ZA LJUDSKA PRAVA - YUCOM

Komitet pravnika za ljudska prava – YUCOM
Kneza Miloša 4, 11103 Beograd, PAK 106915, Srbija
011/3344235, 3344425 | office@yucom.org.rs | www.yucom.org.rs